

Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τέταρτο τμήμα)

της 11ης Οκτωβρίου 2017*

«Αίτηση αναιρέσεως – Σήμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης – Κανονισμός (ΕΚ) 207/2009 – Εικονιστικό σήμα που περιέχει τα λεκτικά στοιχεία “CACTUS OF PEACE CACTUS DE LA PAZ” – Ανακοπή του δικαιούχου του λεκτικού και του εικονιστικού σήματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης που περιέχουν το λεκτικό στοιχείο “Cactus” – Ταξινόμηση της Νίκαιας – Άρθρο 28 – Άρθρο 15, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, στοιχείο α’ – Ουσιαστική χρήση του σήματος υπό συντετμημένη μορφή»

Στην υπόθεση C-501/15 P,

με αντικείμενο αίτηση αναιρέσεως δυνάμει του άρθρου 56 του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που ασκήθηκε στις 22 Σεπτεμβρίου 2015,

Γραφείο Διανοητικής Ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EUIPO), εκπροσωπούμενο από τον A. Folliard-Monguiral,

αναιρεσείον,

όπου ο έτερος διάδικος είναι:

η **Cactus SA**, με έδρα την Bertrange (Λουξεμβούργο), εκπροσωπούμενη από την K. Manhaeve, avocate,

προσφεύγουσα πρωτοδίκως,

η **Isabel Del Rio Rodríguez**, κάτοικος Μάλαγα (Ισπανία),

διάδικος ενώπιον του τμήματος προσφυγών του EUIPO,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τέταρτο τμήμα),

συγκείμενο από τους T. von Danwitz, πρόεδρο τμήματος, C. Vajda, E. Juhász, K. Jürimäe (εισηγήτρια) και Κ. Λυκούργο, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: N. Wahl

γραμματέας: K. Malacek, διοικητικός υπάλληλος,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ’ ακροατηρίου συζητήσεως της 29ης Μαρτίου 2017,

* Γλώσσα διαδικασίας: η αγγλική.

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 17ης Μαΐου 2017,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

- 1 Με την αίτηση αναίρεσης, το Γραφείο Διανοητικής Ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EUIPO) ζητεί την αναίρεση της απόφασης του Γενικού Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 15ης Ιουλίου 2015, Cactus κατά ΓΕΕΑ – Del Rio Rodríguez (CACTUS OF PEACE CACTUS DE LA PAZ) (T-24/13, μη δημοσιευθείσα, στο εξής: ανααιρεσιβαλλόμενη απόφαση, EU:T:2015:494), με την οποία το Γενικό Δικαστήριο ακύρωσε μερικώς την απόφαση του δεύτερου τμήματος προσφυγών του EUIPO της 19ης Οκτωβρίου 2012 (υπόθεση R 2005/2011-2), σχετικά με διαδικασία ανακοπής μεταξύ της Cactus SA και της Isabel Del Rio Rodríguez (στο εξής: επίδικη απόφαση).

Το νομικό πλαίσιο

- 2 Ο κανονισμός (ΕΚ) 207/2009 του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2009, για το σήμα της ΕΕ (ΕΕ 2009, L 78, σ. 1), ο οποίος τέθηκε σε ισχύ στις 13 Απριλίου 2009, κατήργησε και αντικατέστησε τον κανονισμό (ΕΚ) 40/94 του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 1993, για το κοινοτικό σήμα (ΕΕ 1994, L 11, σ. 1).
- 3 Το άρθρο 15 του κανονισμού 207/2009, που φέρει τον τίτλο «Χρήση του [σήματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης]», προβλέπει, στην παράγραφο 1, τα εξής:

«Εάν, εντός προθεσμίας πέντε ετών από την καταχώριση, ο δικαιούχος δεν έχει κάνει ουσιαστική χρήση του [σήματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης] μέσα στην [Ένωση] για τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες για τις οποίες αυτό έχει καταχωρισθεί, ή εάν έχει αναστείλει τη χρήση του επί μια συνεχή πενταετία, το [σήμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης] υπόκειται στις κυρώσεις που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό, εκτός εάν υπάρχει εύλογος αιτία για τη μη χρήση.

Κατά την έννοια του πρώτου εδαφίου, ως χρήση θεωρείται επίσης:

- α) η χρήση του [σήματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης] υπό μορφή που διαφέρει ως προς στοιχεία τα οποία όμως δεν μεταβάλλουν τον διακριτικό χαρακτήρα του σήματος στην καταχωρισμένη του μορφή:

[...].»

- 4 Το άρθρο 28 του ως άνω κανονισμού, που φέρει τον τίτλο «Ταξινόμηση», ορίζει τα εξής:

«Τα προϊόντα και οι υπηρεσίες για τα οποία κατατίθενται τα [σήματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης] ταξινομούνται σύμφωνα με το σύστημα ταξινόμησης που προβλέπει ο [κανονισμός (ΕΚ) 2868/95 της Επιτροπής, της 13ης Δεκεμβρίου 1995, περί της εφαρμογής του κανονισμού 40/94 (ΕΕ 1995, L 303, σ. 1)].»

- 5 Το άρθρο 42 του κανονισμού 207/2009, που φέρει τον τίτλο «Εξέταση της ανακοπής», προβλέπει, στην παράγραφο 2, τα εξής:

«Μετά από αίτηση του καταθέτη, ο ανακόπτων δικαιούχος [προγενέστερου σήματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης] οφείλει να αποδείξει ότι, κατά τη διάρκεια των πέντε ετών που προηγήθηκαν της δημοσίευσης της αίτησης [σήματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης], είχε γίνει ουσιαστική χρήση του

[προγενέστερου σήματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης] στην [Ευρωπαϊκή Ένωση] για τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες για τα οποία καταχωρίστηκε και επί των οποίων βασίζεται η ανακοπή του ή ότι υπάρχει εύλογη αιτία για τη μη χρήση, εφόσον, κατά την ημερομηνία αυτή, το προγενέστερο σήμα ήταν από πενταετίας τουλάχιστον καταχωρισμένο. Αν δεν αποδειχθούν τα ανωτέρω, η ανακοπή απορρίπτεται. Αν το [προγενέστερο σήμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης] χρησιμοποιήθηκε για μέρος μόνο των προϊόντων ή υπηρεσιών για τα οποία καταχωρίστηκε, τότε, για τους σκοπούς της εξέτασης της ανακοπής, θεωρείται καταχωρισμένο μόνο για το μέρος αυτό των προϊόντων ή υπηρεσιών.»

- 6 Ο κανόνας 2 του κανονισμού 2868/95, που φέρει τον τίτλο «Κατάλογος προϊόντων και υπηρεσιών», ορίζει τα εξής:

«1. Στην ταξινόμηση των προϊόντων και των υπηρεσιών εφαρμόζεται η κοινή ταξινόμηση που αναφέρεται στο άρθρο 1 του διακανονισμού της Νίκαιας σχετικά με τη διεθνή ταξινόμηση προϊόντων και υπηρεσιών όσον αφορά την καταχώρηση σημάτων, της 15ης Ιουνίου 1957, όπως αναθεωρήθηκε και τροποποιήθηκε [(στο εξής: Διακανονισμός της Νίκαιας)].

2. Τα προϊόντα και οι υπηρεσίες κατονομάζονται στον κατάλογο κατά τρόπο που να δείχνει καθαρά τη φύση τους και έτσι ώστε κάθε προϊόν και κάθε υπηρεσία να μπορεί να ταξινομηθεί σε μια μόνο κλάση της ταξινόμησης της Νίκαιας.

3. Τα προϊόντα και οι υπηρεσίες ομαδοποιούνται, κατ' αρχήν, σύμφωνα με τις κλάσεις της ταξινόμησης της Νίκαιας, κάθε δε ομάδα προηγείται ο αριθμός της κλάσης της εν λόγω ταξινόμησης στην οποία ανήκει αυτή η ομάδα προϊόντων ή υπηρεσιών και παρατίθεται με τη σειρά των κλάσεων αυτής της ταξινόμησης.

4. Η ταξινόμηση των προϊόντων και των υπηρεσιών εξυπηρετεί αποκλειστικά διοικητικούς σκοπούς. Για το λόγο αυτό, τα προϊόντα και οι υπηρεσίες δεν μπορούν να θεωρούνται ως ταυτόσημα μεταξύ τους επειδή εμφανίζονται στην ίδια κλάση στην ταξινόμηση της Νίκαιας ούτε διαφορετικά μεταξύ τους επειδή εμφανίζονται σε διαφορετικές κλάσεις στην εν λόγω ταξινόμηση.»

- 7 Με δύο ανακοινώσεις, που δημοσιεύθηκαν αντιστοίχως το 2003 και το 2012, ο πρόεδρος του EUIPO παρέσχε κατευθύνσεις σχετικά με τη χρήση των τίτλων των κλάσεων προϊόντων του Διακανονισμού της Νίκαιας.

- 8 Το σημείο IV, πρώτο εδάφιο, της ανακοίνωσης 4/03 του προέδρου του EUIPO, της 16ης Ιουνίου 2003, σχετικά με τη χρήση των τίτλων κλάσεων στους καταλόγους προϊόντων και υπηρεσιών για τις αιτήσεις και τις καταχωρίσεις κοινοτικού σήματος (στο εξής: ανακοίνωση 4/03), είχε ως εξής:

«Οι 34 κλάσεις προϊόντων και οι 11 κλάσεις υπηρεσιών περιλαμβάνουν το σύνολο των προϊόντων και υπηρεσιών, οπότε η χρήση όλων των γενικών ενδείξεων του τίτλου κλάσεως συγκεκριμένης κλάσεως συνιστά αξίωση για όλα τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες που εμπίπτουν στη συγκεκριμένη αυτή κλάση.»

- 9 Στις 20 Ιουνίου 2012, ο πρόεδρος του EUIPO εξέδωσε την ανακοίνωση 2/12, για την κατάργηση της ανακοίνωσης 4/03 και για τη χρήση των τίτλων κλάσεων στους καταλόγους προϊόντων και υπηρεσιών για τις αιτήσεις και τις καταχωρίσεις κοινοτικού σήματος (στο εξής: ανακοίνωση 2/12). Το σημείο V της ανακοίνωσης αυτής προβλέπει τα εξής:

«Όσον αφορά τα [...] σήματα [της Ευρωπαϊκής Ένωσης] που καταχωρίστηκαν πριν από τη θέση σε ισχύ της παρούσας ανακοίνωσης και τα οποία χρησιμοποιούν όλες τις γενικές ενδείξεις οι οποίες παρατίθενται στον τίτλο συγκεκριμένης κλάσεως, το [EUIPO] εκτιμά ότι η πρόθεση του αιτούντος ήταν, λαμβανομένων υπόψη των όσων προβλέπονται στην ανακοίνωση 4/03, να καλύψει όλα τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες που απαριθμούνται στον αλφαβητικό κατάλογο της κλάσεως αυτής ως είχε κατά τον χρόνο της καταθέσεως της αιτήσεως καταχωρίσεως.»

Το ιστορικό της διαφοράς

- 10 Το ιστορικό της διαφοράς εκτίθεται στις σκέψεις 1 έως 12 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως και μπορεί να συνοψισθεί ως εξής.
- 11 Στις 13 Αυγούστου 2009, η I. Del Rio Rodríguez υπέβαλε ενώπιον του EUIPO, δυνάμει του κανονισμού 207/2009, αίτηση καταχώρισεως σήματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το ακόλουθο εικονιστικό σημείο:

CACTUS OF PEACE

CACTUS DE LA PAZ

- 12 Τα προϊόντα και οι υπηρεσίες για τα οποία ζητήθηκε η καταχώριση εμπίπτουν στις κλάσεις 31, 39 και 44, κατά την έννοια του Διακανονισμού της Νίκαιας.
- 13 Στις 12 Μαρτίου 2010, η Cactus άσκησε, δυνάμει του άρθρου 41 του κανονισμού 207/2009, ανακοπή κατά της καταχώρισεως του ζητηθέντος σήματος για όλα τα προϊόντα και τις υπηρεσίες τα οποία αφορούσε.
- 14 Η ανακοπή στηριζόταν στα ακόλουθα προγενέστερα σήματα:
- το λεκτικό σήμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης Cactus, που είχε καταχωρισθεί στις 18 Οκτωβρίου 2002 με αριθμό 963694, για τα προϊόντα και τις υπηρεσίες των κλάσεων 2, 3, 5 έως 9, 11, 16, 18, 20, 21, 23 έως 35, 39, 41 και 42, κατά την έννοια του Διακανονισμού της Νίκαιας, και
 - το κάτωθι εικονιστικό σήμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που είχε καταχωρισθεί στις 6 Απριλίου 2001 με αριθμό 963595, για τα ίδια προϊόντα και υπηρεσίες τα οποία καλύπτονταν από το προγενέστερο λεκτικό σήμα, πλην των «τροφίμων που δεν περιλαμβάνονται σε άλλες κλάσεις φυσικών ανθέων και φυτών, σπόρων· νωπών φρούτων και λαχανικών» της κλάσεως 31, κατά την έννοια του ως άνω Διακανονισμού:

The logo consists of a stylized cactus symbol on the left, followed by the word "Cactus" in a bold, sans-serif font.

- 15 Η ανακοπή στηριζόταν στο άρθρο 8, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 207/2009.
- 16 Με απόφαση της 2ας Αυγούστου 2011, το τμήμα ανακοπών δέχθηκε την ανακοπή για τους «σπόρους για σπορά, φυσικά άνθη και φυτά» της κλάσεως 31, κατά την έννοια του Διακανονισμού της Νίκαιας, και για τις «υπηρεσίες κηπουρού, υπηρεσίες φυτωρίων, φυτοκομικές υπηρεσίες» της κλάσεως 44, κατά την έννοια του ως άνω Διακανονισμού, που καλύπτονταν από το προγενέστερο λεκτικό σήμα.
- 17 Το τμήμα ανακοπών εκτίμησε ιδίως ότι, κατόπιν της αιτήσεως που απηύθυνε η I. Del Rio Rodríguez στην Cactus για απόδειξη της ουσιαστικής χρήσεως των προγενεστέρων σημάτων, από τα προσκομισθέντα από την Cactus αποδεικτικά στοιχεία προέκυπτε ουσιαστική χρήση του προγενέστερου λεκτικού σήματος για τα προϊόντα της κλάσεως 31, κατά την έννοια του Διακανονισμού της Νίκαιας, και για τις υπηρεσίες «λιανικού εμπορίου φυσικών φυτών και ανθέων, σπόρων· νωπών φρούτων και λαχανικών» της κλάσεως 35, κατά την έννοια του ως άνω Διακανονισμού.

- 18 Κατά συνέπεια, η καταχώριση του ζητηθέντος σήματος απορρίφθηκε για τα προϊόντα και τις υπηρεσίες που προαναφέρθηκαν στη σκέψη 16, αλλά έγινε δεκτή για τις υπηρεσίες που υπάγονται στην κλάση 39, κατά την έννοια του Διακανονισμού της Νίκαιας.
- 19 Στις 28 Σεπτεμβρίου 2011, η I. Del Rio Rodríguez άσκησε προσφυγή ενώπιον του EUIPO κατά της αποφάσεως του τμήματος ανακοπών.
- 20 Με την επίδικη απόφαση, το δεύτερο τμήμα προσφυγών του EUIPO δέχθηκε την προσφυγή και απέρριψε την ανακοπή στο σύνολό της. Ειδικότερα, έκρινε ότι το τμήμα ανακοπών εσφαλμένως είχε εκτιμήσει ότι η Cactus είχε αποδείξει την ουσιαστική χρήση των προγενεστερών σημάτων για τις υπηρεσίες «λιανικού εμπορίου φυσικών φυτών και ανθέων, σπόρων· νωπών φρούτων και λαχανικών» της κλάσεως 35, κατά την έννοια του Διακανονισμού της Νίκαιας.

Η διαδικασία ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου και η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση

- 21 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 21 Ιανουαρίου 2013, η Cactus άσκησε προσφυγή ακυρώσεως κατά της επίδικης αποφάσεως.
- 22 Προς στήριξη της προσφυγής, η Cactus επικαλέστηκε, κατ' ουσίαν, τρεις λόγους ακυρώσεως, εκ των οποίων ο πρώτος αντλούνταν από παράβαση του άρθρου 42, παράγραφος 2, του κανονισμού 207/2009, ο δεύτερος από παράβαση του άρθρου 75 και του άρθρου 76, παράγραφος 1, του ως άνω κανονισμού και ο τρίτος από παράβαση του άρθρου 76, παράγραφος 2, του ίδιου κανονισμού.
- 23 Με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, το Γενικό Δικαστήριο δέχθηκε τους δύο πρώτους λόγους και απέρριψε τον τρίτο λόγο. Κατά συνέπεια, το Γενικό Δικαστήριο ακύρωσε την επίδικη απόφαση στο μέτρο που αφενός απέρριψε την ανακοπή με την αιτιολογία ότι οι υπηρεσίες «λιανικού εμπορίου φυσικών φυτών και ανθέων, σπόρων· νωπών φρούτων και λαχανικών» της κλάσεως 35, κατά την έννοια του Διακανονισμού της Νίκαιας, δεν καλύπτονταν από τα προγενέστερα σήματα και αφετέρου απέρριψε την ανακοπή που στηριζόταν στα «φυσικά άνθη και φυτά· σπόρους» της κλάσεως 31, κατά την έννοια του ως άνω Διακανονισμού, απέρριψε δε την προσφυγή κατά τα λοιπά.

Τα αιτήματα των διαδίκων

- 24 Με την αίτηση αναιρέσεως, το EUIPO ζητεί από το Δικαστήριο:
- να δεχθεί εξ ολοκλήρου την αίτηση αναιρέσεως, να αναιρέσει την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, και
 - να καταδικάσει την Cactus στα δικαστικά έξοδα.
- 25 Η Cactus ζητεί από το Δικαστήριο:
- να απορρίψει εξ ολοκλήρου την αίτηση αναιρέσεως, και
 - να καταδικάσει το EUIPO στα δικαστικά έξοδα.

Επί της αιτήσεως αναιρέσεως

- 26 Προς στήριξη της αιτήσεως αναιρέσεως, το EUIPO προβάλλει δύο λόγους που αντλούνται, αντιστοίχως, από παράβαση του άρθρου 28 του κανονισμού 207/2009, σε συνδυασμό με τον κανόνα 2 του κανονισμού 2868/95, και από παράβαση του άρθρου 42, παράγραφος 2, του κανονισμού 207/2009, σε συνδυασμό με το άρθρο 15, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, στοιχείο α', του κανονισμού 207/2009.

Επί του πρώτου λόγου αναιρέσεως

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 27 Με τον πρώτο λόγο αναιρέσεως, το EUIPO αιτιάται το Γενικό Δικαστήριο ότι παρέβη το άρθρο 28 του κανονισμού 207/2009, σε συνδυασμό με τον κανόνα 2 του κανονισμού 2868/95, προβαίνοντας σε εσφαλμένη ερμηνεία των αποφάσεων της 19ης Ιουνίου 2012, Chartered Institute of Patent Attorneys (C-307/10, στο εξής: απόφαση IP Translator, EU:C:2012:361), και της 7ης Ιουλίου 2005, Praktiker Bau- und Heimwerkermärkte (C-418/02, στο εξής: απόφαση Praktiker Bau, EU:C:2005:425). Λόγω της εσφαλμένης αυτής ερμηνείας οδηγήθηκε στην εκτίμηση, στις σκέψεις 36 και 37 της αναιρεσιβαλλομένης απόφασης, ότι η χρήση όλων των γενικών ενδείξεων οι οποίες παρατίθενται στον τίτλο της κλάσεως 35, κατά την έννοια του Διακανονισμού της Νίκαιας, εκτείνει την προστασία των προγενεστέρων σημάτων σε όλες τις υπηρεσίες που εμπίπτουν στην κλάση αυτή, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών λιανικού εμπορίου προϊόντων.
- 28 Το EUIPO υπενθυμίζει ότι η ανακοίνωση 4/03 είχε αρχικώς επιτρέψει τη χρήση των γενικών ενδείξεων από τους οποίους αποτελούνται οι τίτλοι κλάσεων, κατά την έννοια του Διακανονισμού της Νίκαιας. Κατά την ανακοίνωση αυτή, η παράθεση του πλήρους τίτλου μιας συγκεκριμένης κλάσεως, κατά την έννοια του ως άνω Διακανονισμού, συνιστούσε αξίωση για όλα τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες που εμπίπτουν στη συγκεκριμένη αυτή κλάση, περιλαμβανομένων και εκείνων που δεν διαλαμβάνονται στον αλφαβητικό κατάλογο. Κατ' αυτόν τον τρόπο, καμία από τις ενδείξεις αυτές δεν εθεωρείτο υπερβολικά ασαφής ή αόριστη.
- 29 Με την απόφαση IP Translator, το Δικαστήριο ανέτρεψε την προσέγγιση αυτή. Κατά το EUIPO, από τις σκέψεις 57 έως 64 της απόφασης αυτής προκύπτει ότι οι γενικές ενδείξεις ενός συγκεκριμένου τίτλου κλάσεως μπορούν να καλύπτουν μόνο τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες που περιλαμβάνονται στον αλφαβητικό κατάλογο της κλάσεως αυτής, υπό την επιφύλαξη της τηρήσεως δύο σωρευτικών προϋποθέσεων, δηλαδή ότι οι διάφοροι όροι που συνθέτουν τον τίτλο κλάσεως είναι αρκούντως «σαφείς και ακριβείς» και ότι από την αίτηση προκύπτει η πρόθεση του αιτούντος να καλύψει όλα τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες που περιλαμβάνονται στον εν λόγω αλφαβητικό κατάλογο.
- 30 Κατόπιν της εκδόσεως της εν λόγω απόφασης, η ανακοίνωση 4/03 καταργήθηκε και αντικαταστάθηκε από την ανακοίνωση 2/12, βάσει της οποίας, για τα κατατεθέντα πριν από τις 21 Ιουνίου 2012 σήματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι γενικές ενδείξεις ενός τίτλου κλάσεως, κατά την έννοια του Διακανονισμού της Νίκαιας, καλύπτουν πλέον μόνο το σύνολο των προϊόντων ή των υπηρεσιών του αλφαβητικού καταλόγου συγκεκριμένης κλάσεως και όχι το σύνολο των προϊόντων και των υπηρεσιών που εμπίπτουν στην κλάση αυτή.
- 31 Εν προκειμένω, το EUIPO δεν αμφισβητεί ότι οι υπηρεσίες λιανικού εμπορίου εμπίπτουν στην κλάση 35, κατά την έννοια του Διακανονισμού της Νίκαιας. Στον αλφαβητικό κατάλογο της κλάσεως αυτής δεν περιλαμβάνονται όμως ούτε οι υπηρεσίες λιανικού εμπορίου αυτές καθαυτές, ούτε οι υπηρεσίες «λιανικού εμπορίου φυσικών φυτών και ανθέων, σπόρων· νωπών φρούτων και λαχανικών». Συνεπώς, το EUIPO εκτιμά ότι το Γενικό Δικαστήριο εσφαλμένως έκρινε ότι τα προγενέστερα σήματα προστατεύονταν για τις υπηρεσίες λιανικού εμπορίου.
- 32 Το EUIPO προσθέτει ότι, κρίνοντας ότι η κλάση 35, κατά την έννοια του Διακανονισμού της Νίκαιας, καλύπτει τις υπηρεσίες λιανικού εμπορίου για οποιοδήποτε προϊόν, το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε επίσης σε πλάνη όσον αφορά την ερμηνεία της απόφασης Praktiker Bau, που επισημαίνει ότι ο αιτών υποχρεούται να κατονομάσει συγκεκριμένα τα προϊόντα ή τους τύπους προϊόντων τους οποίους αφορούν οι υπηρεσίες λιανικού εμπορίου.

- 33 Κατά συνέπεια, κρίνοντας, στη σκέψη 38 της αναιρεσιβαλλομένης απόφασεως, ότι η απόφαση Praktiker Bau δεν εφαρμόζεται στα σήματα που είχαν καταχωρισθεί πριν από την ημερομηνία εκδόσεως της εν λόγω αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο αγνόησε το αναδρομικό αποτέλεσμα της νομολογίας το οποίο μπορεί να περιορίζεται μόνο κατ' εξαίρεση. Το Δικαστήριο δεν είχε όμως περιορίσει τα αποτελέσματα της αποφάσεως Praktiker Bau. Κακώς επομένως το Γενικό Δικαστήριο δεν εφάρμοσε στα προγενέστερα σήματα την ερμηνεία που είχε διαμορφωθεί με την απόφαση εκείνη.
- 34 Η Cactus αμφισβητεί το βάσιμο όλων των επιχειρημάτων αυτών.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

- 35 Το EUIPO αιτιάται, κατ' ουσίαν, το Γενικό Δικαστήριο ότι ερμήνευσε κατά τρόπο εσφαλμένο τις αποφάσεις IP Translator και Praktiker Bau κρίνοντας ότι η νομολογία που διαμορφώθηκε με τις αποφάσεις αυτές δεν είχε αναδρομικά αποτελέσματα και ότι κακώς συνήγαγε το συμπέρασμα ότι η παράθεση του τίτλου της κλάσεως 35, κατά την έννοια του Διακανονισμού της Νίκαιας, καλύπτει όλες τις υπηρεσίες που εμπίπτουν στην κλάση αυτή, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών λιανικού εμπορίου για οποιοδήποτε προϊόν. Το EUIPO εκτιμά, ειδικότερα, ότι η εν λόγω νομολογία έχει αναδρομικό αποτέλεσμα και ότι έπρεπε να έχει εφαρμοσθεί στα προγενέστερα σήματα, ανεξάρτητα από το γεγονός ότι τα σήματα αυτά είχαν καταχωρισθεί πριν από την έκδοση των εν λόγω αποφάσεων.
- 36 Στις σκέψεις 36 έως 38 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι, βάσει της αρχής της ασφάλειας δικαίου, δεν έπρεπε να εφαρμοσθεί στα προγενέστερα σήματα η νομολογία των αποφάσεων IP Translator και Praktiker Bau εφόσον τα σήματα αυτά είχαν καταχωρισθεί πριν από την έκδοση των ως άνω αποφάσεων. Το Γενικό Δικαστήριο συνήγαγε εξ αυτού ότι, για τα προγενέστερα σήματα, η παράθεση του τίτλου της κλάσεως 35, κατά την έννοια του Διακανονισμού της Νίκαιας, κάλυπτε όλες τις υπηρεσίες που ενέπιπταν στην κλάση αυτή, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών λιανικού εμπορίου για οποιοδήποτε προϊόν.
- 37 Σε ό,τι αφορά, πρώτον, το πεδίο εφαρμογής της αποφάσεως IP Translator, υπενθυμίζεται ότι, στη σκέψη 61 της αποφάσεως αυτής, το Δικαστήριο έκρινε ότι, προκειμένου να τηρηθούν οι απαιτήσεις περί σαφήνειας και ακρίβειας, ο αιτών την καταχώριση σήματος ο οποίος χρησιμοποιεί όλες τις γενικές ενδείξεις του τίτλου συγκεκριμένης κλάσεως της ταξινομήσεως της Νίκαιας για να προσδιορίσει τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες για τα οποία ζητείται η προστασία του σήματος οφείλει να διευκρινίζει κατά πόσον η αίτησή του καταχωρίσεως αφορά το σύνολο των ταξινομημένων στον αλφαβητικό κατάλογο της οικείας συγκεκριμένης κλάσεως προϊόντων ή υπηρεσιών ή ορισμένα μόνον από αυτά τα προϊόντα ή υπηρεσίες. Σε περίπτωση που η αίτηση αφορά ορισμένα μόνον από τα εν λόγω προϊόντα ή υπηρεσίες, ο αιτών υποχρεούται να διευκρινίσει ποια προϊόντα ή υπηρεσίες της εν λόγω κλάσεως αφορά η αίτησή του.
- 38 Το Δικαστήριο επισήμανε, στις σκέψεις 29 και 30 της αποφάσεως της 16ης Φεβρουαρίου 2017, Brandconcern κατά EUIPO και Scooters India (C-577/14 P, στο εξής: απόφαση Brandconcern, EU:C:2017:122), ότι η απόφαση IP Translator παρέσχε διευκρινίσεις μόνον ως προς τις απαιτήσεις σχετικά με τις νέες αιτήσεις καταχωρίσεως σημάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και κατά συνέπεια δεν αφορά τα σήματα που είχαν ήδη καταχωρισθεί κατά την ημερομηνία εκδόσεως της αποφάσεως IP Translator. Το Δικαστήριο συνήγαγε εξ αυτού, στη σκέψη 31 της αποφάσεως Brandconcern, ότι δεν μπορούσε συνεπώς να γίνει δεκτό ότι το Δικαστήριο, με την απόφαση IP Translator, είχε την πρόθεση να ανατρέψει την πρακτική που εκτίθετο στην ανακοίνωση 4/03 ως προς τα σήματα που είχαν καταχωρισθεί πριν από την έκδοση της αποφάσεως IP Translator.
- 39 Η ανακοίνωση 2/12 δεν μπορεί να ανατρέψει τη νομολογία αυτή και να περιορίσει κατά συνέπεια την προστασία των σημάτων που είχαν καταχωρισθεί, πριν από την έκδοση της αποφάσεως IP Translator, για προϊόντα ή υπηρεσίες που προσδιορίζονταν από τις γενικές ενδείξεις των τίτλων μιας κλάσεως,

κατά την έννοια του Διακανονισμού της Νίκαιας, αποκλειστικώς και μόνο στα προϊόντα ή τις υπηρεσίες που διαλαμβάνονται στον αλφαβητικό κατάλογο της κλάσεως αυτής και να εμποδίσει να καλυφθούν από την ως άνω προστασία, σύμφωνα με την ανακοίνωση 4/03, όλα τα προϊόντα ή οι υπηρεσίες που εμπίπτουν στην εν λόγω κλάση.

- 40 Ειδικότερα, όπως επισήμανε ο γενικός εισαγγελέας στα σημεία 45 και 46 των προτάσεών του, η έκταση της προστασίας την οποία παρέχουν τα σήματα τα οποία έχουν καταχωρισθεί δεν μπορεί να μεταβληθεί βάσει μιας μη δεσμευτικής ανακοινώσεως η οποία απλώς ενημερώνει τους αιτούντες σχετικά με τις πρακτικές που εφαρμόζει το EUIPO.
- 41 Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση ενώπιον του Δικαστηρίου, το EUIPO αντέτεινε ότι από την απόφαση Brandconcern δεν ήταν δυνατόν να συναχθεί ότι η προστασία την οποία παρείχαν τα προγενέστερα σήματα μπορούσε να εκτείνεται πέρα από τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες τα οποία διαλαμβάνει ο αλφαβητικός κατάλογος της οικείας κλάσεως. Επισήμανε ότι, στην απόφαση αυτή, το Δικαστήριο επικύρωσε το σκεπτικό του Γενικού Δικαστηρίου, κατά το οποίο η καταχώριση προγενέστερου σήματος με παραπομπή στον τίτλο μιας κλάσεως έπρεπε να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι σκοπεί σε προστασία του σήματος αυτού μόνο για το σύνολο των προϊόντων που περιλαμβάνονται στον αλφαβητικό κατάλογο της οικείας κλάσεως και για τίποτε άλλο, σύμφωνα με τα όσα προβλέπει η ανακοίνωση 2/12 για τα σήματα που είχαν καταχωρισθεί πριν από την έκδοση της αποφάσεως IP Translator.
- 42 Επισημαίνεται πάντως συναφώς, όπως έπραξε και ο γενικός εισαγγελέας στα σημεία 48 έως 50 των προτάσεών του, ότι μια τέτοια ερμηνεία της αποφάσεως Brandconcern είναι εσφαλμένη. Ειδικότερα, η απόφαση αυτή δεν αφορούσε τη διάκριση μεταξύ, αφενός, των προϊόντων ή των υπηρεσιών που περιλαμβάνονται στον αλφαβητικό κατάλογο μιας κλάσεως, κατά την έννοια του Διακανονισμού της Νίκαιας, και, αφετέρου, του έχοντος ευρύτερες διαστάσεις συνόλου των προϊόντων ή των υπηρεσιών τα οποία καλύπτει ο τίτλος της κλάσεως αυτής. Το προς κρίση ζήτημα ήταν απλώς και μόνο να καθοριστεί αν έπρεπε να ληφθεί υπόψη η κυριολεκτική έννοια του τίτλου της οικείας κλάσεως ή αν έπρεπε αντιθέτως να θεωρηθεί ότι ο τίτλος αυτός δήλωνε τα προϊόντα τα οποία περιλαμβάνονταν στον αλφαβητικό κατάλογο της ως άνω κλάσεως. Η απόφαση Brandconcern δεν μπορεί συνεπώς να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι περιόρισε την έκταση της καταχωρίσεως των προγενεστέρων σημάτων για τα οποία είχε χρησιμοποιηθεί ο τίτλος κλάσεως ώστε αυτή να αφορά αποκλειστικώς τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες που περιλαμβάνονται στον αλφαβητικό κατάλογο της κλάσεως αυτής.
- 43 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι ορθώς έκρινε το Γενικό Δικαστήριο ότι η νομολογία την οποία διαμόρφωσε η απόφαση IP Translator δεν ίσχυε για τα προγενέστερα σήματα.
- 44 Σε ό,τι αφορά, δεύτερον, το πεδίο εφαρμογής της αποφάσεως Praktiker Bau, υπενθυμίζεται ότι, στις σκέψεις 39 και 50 της αποφάσεως αυτής, το Δικαστήριο έκρινε ότι ναι μεν η δραστηριότητα λιανικού εμπορίου προϊόντων συνιστά υπηρεσία η οποία υπάγεται στην κλάση 35, κατά την έννοια του Διακανονισμού της Νίκαιας, πλην όμως ο αιτών οφείλει να κατονομάσει συγκεκριμένα, για τους σκοπούς της καταχωρίσεως σήματος, τα προϊόντα ή τους τύπους προϊόντων τους οποίους αφορά η δραστηριότητα λιανικού εμπορίου.
- 45 Όπως όμως επισήμανε ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 56 των προτάσεών του, όπως συμβαίνει και με την απόφαση IP Translator, η νομολογία της αποφάσεως Praktiker Bau αφορά μόνο τις αιτήσεις καταχωρίσεως σημάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και όχι το εύρος της προστασίας των σημάτων τα οποία είχαν καταχωρισθεί κατά την ημερομηνία εκδόσεως της αποφάσεως Praktiker Bau.
- 46 Άλλωστε, όπως επισήμανε ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 57 των προτάσεών του, μια τέτοια λύση είναι σύμφωνη προς τις αρχές της ασφάλειας δικαίου και της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης.

- 47 Επομένως, δεν είναι επικριτέα η διαπίστωση του Γενικού Δικαστηρίου, στη σκέψη 38 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι η Cactus δεν υποχρεούτο να κατονομάσει συγκεκριμένα τα προϊόντα ή τους τύπους προϊόντων τους οποίους αφορούσε η δραστηριότητα λιανικού εμπορίου.
- 48 Συνεπώς, από την εξέταση της αποφάσεως IP Translator, όπως ερμηνεύθηκε από το Δικαστήριο στην απόφαση Brandconcern, και της αποφάσεως Praktiker Bau προκύπτει ότι το εύρος της προστασίας σήματος που είχε καταχωρισθεί πριν από την έκδοση των αποφάσεων αυτών, όπως το λεκτικό σήμα της Cactus, που είχε καταχωρισθεί στις 18 Οκτωβρίου 2002, και το εικονιστικό σήμα της Cactus, που είχε καταχωρισθεί στις 6 Απριλίου 2001, δεν επηρεάζεται από τη νομολογία που διαμορφώθηκε με τις αποφάσεις αυτές στο μέτρο που οι εν λόγω αποφάσεις αφορούν μόνο τις νέες αιτήσεις καταχωρίσεως σημάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- 49 Τέλος, στο μέτρο που το άρθρο 28, παράγραφος 8, του κανονισμού 207/2009, όπως τροποποιήθηκε από τον κανονισμό (ΕΕ) 2015/2424 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2015 (ΕΕ 2015, L 341, σ. 21), προβλέπει μεταβατική διάταξη η οποία επιτρέπει στους δικαιούχους σημάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τα οποία είχε υποβληθεί αίτηση πριν από τις 22 Ιουνίου 2012 και τα οποία είναι καταχωρισμένα για ολόκληρο τον τίτλο μιας κλάσεως της ταξινομήσεως της Νίκαιας να δηλώσουν, πριν από τις 24 Σεπτεμβρίου 2016, ότι η πρόθεσή τους, κατά την ημερομηνία καταθέσεως της αιτήσεως, ήταν να επιδιώξουν την προστασία προϊόντων ή υπηρεσιών τα οποία δεν καλύπτονταν μεν από την κυριολεκτική έννοια του τίτλου αυτού, αλλά περιλαμβάνονταν στον αλφαβητικό κατάλογο της κλάσεως αυτής, αρκεί η επισήμανση ότι η ως άνω διάταξη δεν ήταν εφαρμοστέα κατά την ημερομηνία εκδόσεως της επίδικης αποφάσεως.
- 50 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι το Γενικό Δικαστήριο δεν υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο καθόσον έκρινε ότι, για τα επίμαχα προγενέστερα σήματα, η παράθεση του τίτλου της κλάσεως 35, κατά την έννοια του Διακανονισμού της Νίκαιας, καλύπτει όλες τις υπηρεσίες που εμπίπτουν στην κλάση αυτή, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών λιανικού εμπορίου προϊόντων.
- 51 Ο πρώτος λόγος αναιρέσεως πρέπει επομένως να απορριφθεί ως αβάσιμος.

Επί του δευτέρου λόγου αναιρέσεως

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 52 Με τον δεύτερο λόγο αναιρέσεως, το EUIPO προβάλλει ότι το Γενικό Δικαστήριο παρέβη το άρθρο 42, παράγραφος 2, του κανονισμού 207/2009, σε συνδυασμό με το άρθρο 15, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, στοιχείο α', του ίδιου κανονισμού, καθόσον έκρινε ότι η χρήση, χωρίς το λεκτικό στοιχείο «Cactus», του εικονιστικού και μόνο στοιχείου του προγενέστερου σήματος, δηλαδή του σχηματοποιημένου κάκτου, ισοδυναμούσε με χρήση «υπό μορφή που διαφέρει ως προς στοιχεία τα οποία όμως δεν μεταβάλλουν τον διακριτικό χαρακτήρα του σήματος στην καταχωρισμένη του μορφή», κατά την έννοια της τελευταίας αυτής διατάξεως.
- 53 Το EUIPO υποστηρίζει ότι η εκτίμηση αυτή πάσχει πλάνη περί το δίκαιο από τέσσερις απόψεις.
- 54 Το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε καταρχάς σε πλάνη περί το δίκαιο κρίνοντας ότι το λογότυπο που αναπαριστά σχηματοποιημένο κάκτο ήταν «κατά βάση ισοδύναμο» προς την καταχωρισμένη μορφή του σύνθετου σήματος. Ειδικότερα, δεν ήλεγξε κατά πόσον το λεκτικό στοιχείο «Cactus», το οποίο είχε παραλειφθεί στη συντετηγμένη μορφή του προγενέστερου εικονιστικού σήματος, είχε εγγενή διακριτικό χαρακτήρα σε ό,τι αφορούσε τα «φυσικά φυτά και άνθη, σπόρους» ή κατά πόσον το λεκτικό αυτό στοιχείο ήταν, λόγω του μεγέθους και της θέσεώς του στο πλαίσιο της καταχωρισθείσας μορφής του προγενέστερου σήματος, αμελητέο ή, αντιθέτως, ικανό να προσελκύσει την προσοχή του καταναλωτή και να απομνημονευθεί ως σημείο το οποίο προσδιορίζει, αυτό καθεαυτό, την εμπορική προέλευση των προϊόντων.

- 55 Η δεύτερη πλάνη περί το δίκαιο ανάγεται στο ότι το Γενικό Δικαστήριο συνήγαγε ισοδυναμία των σημάτων, όπως αφενός χρησιμοποιούνται και όπως αφετέρου καταχωρίστηκαν, απλώς και μόνον από τη σημασιολογική ισοδυναμία των λεκτικών και των εικονιστικών στοιχείων τους, χωρίς να προχωρήσει σε σφαιρική εξέταση της ισοδυναμίας των σημείων που θα προϋπέθετε ανάλυση των οπτικών και ενδεχομένως φωνητικών διαφορών που μπορούν να διακρίνουν την καταχωρισμένη μορφή του προγενέστερου σήματος από τη μορφή με την οποία χρησιμοποιήθηκε το σήμα αυτό.
- 56 Η τρίτη πλάνη περί το δίκαιο συνίσταται στο ότι το Γενικό Δικαστήριο στήριξε εμμέσως τη διαπίστωσή του περί ισοδυναμίας μεταξύ του σχηματοποιημένου κάκτου και της καταχωρισμένης μορφής του σύνθετου σήματος στην προηγούμενη γνώση του σήματος αυτού την οποία μπορούν να έχουν οι καταναλωτές. Χωρίς αυτή την προηγούμενη γνώση, οι καταναλωτές δεν θα είχαν λόγους να θεωρήσουν ότι ο σχηματοποιημένος κάκτος αποτελεί στοιχείο ενός σύνθετου σήματος το δεύτερο στοιχείο του οποίου είναι οπωσδήποτε η λέξη «Cactus».
- 57 Τέλος, η τέταρτη πλάνη περί το δίκαιο αφορά το ότι παραβλέφθηκε το γεγονός ότι η μεταβολή του διακριτικού χαρακτήρα του προγενέστερου σύνθετου σήματος πρέπει να εξετάζεται βάσει της αντίληψης των Ευρωπαίων και όχι μόνο των Λουξεμβούργιων καταναλωτών. Αν η αντίληψη των Ευρωπαίων καταναλωτών είχε ληφθεί υπόψη, το Γενικό Δικαστήριο θα όφειλε να διαπιστώσει ότι, για μεγάλο μέρος του ενδιαφερόμενου κοινού, ο σχηματοποιημένος κάκτος δεν μπορεί να εξομοιωθεί προς τη λέξη «cactus» ή προς το προγενέστερο σύνθετο σήμα στο σύνολό του, διότι ο αντίστοιχος όρος στις επίσημες γλώσσες της Ένωσης, «cacto», «kaktus», «kaktusas», «kaktuzs», «κάκτος», έχει διαφορετική ορθογραφία και προφορά.
- 58 Η Cactus προβάλλει ότι ο δεύτερος λόγος αναιρέσεως πρέπει να θεωρηθεί απαράδεκτος διότι το EUIPO ζητεί, στην ουσία, από το Δικαστήριο να επανεξετάσει πραγματικά περιστατικά, προκειμένου να υποκαταστήσει με τη δική του εξέταση την εξέταση του Γενικού Δικαστηρίου.
- 59 Επικουρικώς, η Cactus φρονεί ότι τα όσα προβάλλει το EUIPO είναι αβάσιμα.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

- 60 Κατά το άρθρο 256, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ και το άρθρο 58, πρώτο εδάφιο, του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η αναίρεση περιορίζεται σε νομικά ζητήματα. Το Γενικό Δικαστήριο είναι συνεπώς αποκλειστικώς αρμόδιο για τη διαπίστωση και την εκτίμηση των κρίσιμων πραγματικών περιστατικών και για την αξιολόγηση των αποδεικτικών στοιχείων. Επομένως, η εκτίμηση των ως άνω πραγματικών περιστατικών και η αξιολόγηση των ως άνω αποδεικτικών στοιχείων δεν συνιστά, υπό την επιφύλαξη της παραμορφώσεώς τους, νομικό ζήτημα υποκείμενο, αυτό καθαυτό, στον αναιρετικό έλεγχο του Δικαστηρίου (απόφαση της 12ης Ιουλίου 2012, Smart Technologies κατά ΓΕΕΑ, C-311/11 P, EU:C:2012:460, σκέψη 52 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 61 Σε ό,τι αφορά την τρίτη προβαλλόμενη πλάνη περί το δίκαιο, ότι δηλαδή το Γενικό Δικαστήριο συνήγαγε ισοδυναμία των σημείων από προηγούμενη γνώση της καταχωρισμένης μορφής του σημείου από τους καταναλωτές, υπογραμμίζεται ότι οι διαπιστώσεις σχετικά με την προσοχή, την αντίληψη ή τη συμπεριφορά του ενδιαφερόμενου κοινού συνιστούν εκτιμήσεις πραγματικών περιστατικών (βλ., υπ' αυτήν την έννοια, απόφαση της 12ης Ιουλίου 2012, Smart Technologies κατά ΓΕΕΑ, C-311/11 P, EU:C:2012:460, σκέψη 51 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 62 Σε ό,τι αφορά την τέταρτη προβαλλόμενη πλάνη περί το δίκαιο, ότι δηλαδή το Γενικό Δικαστήριο δεν εξέτασε την ενδεχόμενη μεταβολή του διακριτικού χαρακτήρα του προγενέστερου εικονιστικού σήματος παρά μόνο με βάση την αντίληψη των Λουξεμβούργιων καταναλωτών και όχι με βάση την αντίληψη γενικώς των Ευρωπαίων καταναλωτών, επισημαίνεται, για τους ίδιους λόγους με εκείνους που εκτέθηκαν στην προηγούμενη σκέψη της παρούσας αποφάσεως, ότι οι επικρινόμενες εκτιμήσεις

αφορούν πραγματικά περιστατικά και δεν είναι έργο του Δικαστηρίου να αποφανθεί επ' αυτών, πλην της περιπτώσεως της παραμορφώσεως των πραγματικών περιστατικών, πράγμα που δεν προβάλλεται όμως εν προκειμένω.

- 63 Ο δεύτερος λόγος αναιρέσεως πρέπει επομένως να απορριφθεί ως απαράδεκτος κατά το μέτρο που αφορά τον καθορισμό του ενδιαφερόμενου κοινού και την πρόσληψη από το κοινό αυτό του προγενέστερου εικονιστικού σήματος.
- 64 Αντιστρόφως, ο δεύτερος λόγος αναιρέσεως είναι παραδεκτός κατά το μέτρο που αφορά, στο πλαίσιο της πρώτης και της δεύτερης προβαλλόμενης πλάνης, τα κριτήρια βάσει των οποίων πρέπει να εκτιμηθεί η ουσιαστική χρήση ενός σήματος υπό συντετμημένη μορφή. Ειδικότερα, σε αντίθεση προς τα όσα υποστηρίζει η Cactus, ο καθορισμός των κριτηρίων που πρέπει να χρησιμοποιηθούν για τη σφαιρική αξιολόγηση της ισοδυναμίας των σημείων από την άποψη του διακριτικού χαρακτήρα τους συνιστά νομικό ζήτημα εμπίπτον στην αρμοδιότητα του Δικαστηρίου.
- 65 Συναφώς, το Δικαστήριο έχει διευκρινίσει ότι από το γράμμα του άρθρου 15, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, στοιχείο α', του κανονισμού 207/2009 προκύπτει ευθέως ότι η χρήση του σήματος υπό μορφή που διαφέρει από εκείνη υπό την οποία καταχωρίστηκε θεωρείται χρήση κατά την έννοια του πρώτου εδαφίου του ως άνω άρθρου, εφόσον δεν μεταβάλλεται ο διακριτικός χαρακτήρας του σήματος στην καταχωρισμένη του μορφή (απόφαση της 18ης Ιουλίου 2013, Specsavers International Healthcare κ.λπ., C-252/12, EU:C:2013:497, σκέψη 21).
- 66 Επισημαίνεται ότι το άρθρο 15, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, στοιχείο α', του ως άνω κανονισμού, στο μέτρο που δεν απαιτεί απόλυτη ομοιότητα μεταξύ της μορφής που χρησιμοποιείται στο εμπόριο και της καταχωρισμένης μορφής του σήματος, επιδιώκει να παράσχει στον δικαιούχο του σήματος, στο πλαίσιο της εμπορικής εκμεταλλεύσεως του σήματός του, τη δυνατότητα να το διαφοροποιήσει κατά τρόπο που, χωρίς να μεταβάλλει τον διακριτικό χαρακτήρα του, διευκολύνει την προσαρμογή του στις απαιτήσεις εμπορίας και προωθήσεως των οικείων προϊόντων ή υπηρεσιών στην αγορά (βλ., υπ' αυτήν την έννοια, απόφαση της 18ης Ιουλίου 2013, Specsavers International Healthcare κ.λπ., C-252/12, EU:C:2013:497, σκέψη 29).
- 67 Συνεπώς, η προϋπόθεση της «ουσιαστικής χρήσεως» κατά την έννοια του άρθρου 15, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, στοιχείο α', του ως άνω κανονισμού πληρούται ακόμη και στην περίπτωση κατά την οποία χρησιμοποιείται μόνο το εικονιστικό στοιχείο ενός σύνθετου σήματος, εφόσον ο διακριτικός χαρακτήρας του εν λόγω σήματος, όπως αυτό έχει καταχωρισθεί, δεν μεταβάλλεται.
- 68 Σε ό,τι αφορά την πρώτη προβαλλόμενη πλάνη περί το δίκαιο, το EUIPO δεν μπορεί να προσάψει στο Γενικό Δικαστήριο ότι δεν ήλεγξε σε ποιο βαθμό το παραλειφθέν μέρος, ήτοι το λεκτικό στοιχείο «Cactus», είχε διακριτικό χαρακτήρα και ήταν σημαντικό στο πλαίσιο της συνολικής προσλήψεως του σημείου, δεδομένου ότι το Γενικό Δικαστήριο συνέκρινε ορθώς το σημείο όπως χρησιμοποιείται υπό συντετμημένη μορφή με τη μορφή υπό την οποία αυτό είχε καταχωρισθεί.
- 69 Ειδικότερα, στη σκέψη 61 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο προέβη στη διαπίστωση, την οποία δεν αμφισβητεί το EUIPO στο πλαίσιο της υπό κρίση προσφυγής, ότι τα δύο στοιχεία που συνθέτουν το προγενέστερο εικονιστικό σήμα, ήτοι ο σχηματοποιημένος κάκτος και το λεκτικό στοιχείο «Cactus», είχαν, το καθένα υπό τη δική του μορφή, το ίδιο σημασιολογικό περιεχόμενο. Από τη διαπίστωση αυτή προκύπτει όμως ότι το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι το λεκτικό στοιχείο «Cactus» δεν μπορούσε να θεωρηθεί ως έχον διακριτικό χαρακτήρα διαφορετικό από εκείνον του σχηματοποιημένου κάκτου και ότι η απουσία του λεκτικού αυτού στοιχείου στη συντετμημένη μορφή του προγενέστερου εικονιστικού σήματος δεν ήταν αρκούντως σημαντική στο πλαίσιο της συνολικής προσλήψεως του σήματος αυτού ώστε να μεταβάλει τον διακριτικό του χαρακτήρα.

- 70 Σε ό,τι αφορά τη δεύτερη προβαλλόμενη πλάνη περί το δίκαιο, επισημαίνεται, όπως έπραξε και ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 81 των προτάσεών του, ότι το Γενικό Δικαστήριο ορθώς προέβη σε σφαιρική αξιολόγηση της ισοδυναμίας μεταξύ του χρησιμοποιούμενου υπό συντετημένη μορφή σημείου, του σχηματοποιημένου κάκτου μόνου, και του σημείου που προστατεύεται από το προγενέστερο εικονιστικό σήμα, του σχηματοποιημένου κάκτου συνοδευόμενου από το λεκτικό στοιχείο «Cactus». Συναφώς, επισημαίνεται, αφενός, ότι, αντιθέτως προς τα όσα υποστηρίζει το EUIPO, το Γενικό Δικαστήριο προέβη σε οπτική σύγκριση, επισημαίνοντας ότι η αναπαράσταση του σχηματοποιημένου κάκτου ήταν η ίδια και στα δύο αυτά σημεία. Αφετέρου, η ρητή φωνητική σύγκριση των εν λόγω σημείων ήταν περιττή, δεδομένου ότι το Γενικό Δικαστήριο διαπίστωσε ότι τα δύο στοιχεία του προγενέστερου εικονιστικού σήματος είχαν το ίδιο σημασιολογικό περιεχόμενο. Πρέπει κατά συνέπεια να κριθεί ότι το Γενικό Δικαστήριο δεν παρέβη το άρθρο 15, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, στοιχείο α', του κανονισμού 207/2009 καθόσον περιορίστηκε, στη σκέψη 61 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, σε εξέταση της ισοδυναμίας των επίμαχων σημείων από οπτικής και εννοιολογικής απόψεως.
- 71 Κατά συνέπεια, ο δεύτερος λόγος αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος κατά το μέτρο που αφορά τα κριτήρια βάσει των οποίων πρέπει να αξιολογείται η ισοδυναμία των επίμαχων σημείων προκειμένου να αποδειχθεί ουσιαστική χρήση.
- 72 Επομένως, ο δεύτερος λόγος αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί ως εν μέρει απαράδεκτος και εν μέρει αβάσιμος.
- 73 Βάσει όλων των ανωτέρω, η αίτηση αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί εξ ολοκλήρου.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 74 Κατά το άρθρο 138, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου, το οποίο εφαρμόζεται στην αναιρετική διαδικασία δυνάμει του άρθρου 184, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα έξοδα, εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Δεδομένου ότι η Cactus είχε ζητήσει να καταδικαστεί το EUIPO στα δικαστικά έξοδα και δεδομένου ότι το EUIPO ηττήθηκε, τούτο πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (τέταρτο τμήμα) αποφασίζει:

- 1) Απορρίπτει την αίτηση αναιρέσεως.**
- 2) Καταδικάζει το Γραφείο Διανοητικής Ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EUIPO) στα δικαστικά έξοδα.**

(υπογραφές)